

De betrokkenheid van anderstalige ouders

Stel je voor: enkele anderstalige nieuwkomers schrijven zich in op uw school. Noch de leerlingen, noch de ouders spreken (voldoende) Nederlands. Toch verwacht u van hen dat ook zij in orde zijn met het binnenbrengen van briefjes, op tijd op school aanwezig zijn, aanwezigheid van de ouders op oudercontacten en dergelijke. Hoe zorgt u ervoor dat het taalverschil geen struikelblok wordt? Hoe zorgt u voor een optimale betrokkenheid van deze ouders en op welke manieren probeert u de school ook voor hen toegankelijk te maken?

"We onderzoeken manieren om anderstalige ouders te betrekken bij het schoolgebeuren, omdat we willen weten welke manieren het meest efficiënt zijn om de betrokkenheid van deze ouders te verhogen. Zo krijgen ouders inzicht in de visie en de werking van de school zodat ze op eigen initiatief actief deelnemen aan het schoolgebeuren."

Met deze onderzoeksvraag zijn wij, vier laatstejaarsstudenten uit de lerarenopleiding aan de Thomas More hogeschool Kempen, aan ons onderzoek begonnen. We verdiepten ons in literatuur omtrent betrokkenheid bij anderstalige ouders via verschillende bronnen. Op welke manier kan je anderstalige ouders betrekken bij het schoolgebeuren? Wat is het effect van bestaande initiatieven om anderstalige ouders bij het schoolgebeuren te betrekken? Wat hebben anderstalige ouders nodig om op eigen initiatief deel te nemen aan het schoolgebeuren? Dit zijn slechts enkele vragen die ons de afgelopen weken bezighielden. Omdat veel scholen kampen met problemen omtrent communicatie met sommige anderstalige ouders en ervaren dat ze weinig betrokken zijn bij het schoolgebeuren, gingen we op zoek naar hoe we dit probleem kunnen aanpakken. We ontwikkelden verschillende initiatieven waar scholen gebruik van kunnen maken. De Vrije Basisschool Delta in Oud-Turnhout was onze partnerschool in dit project. Momenteel komen zij nog weinig in contact met deze uitdagingen waardoor onze initiatieven eerder preventief werden ontwikkeld en uitgevoerd.

Al onze uitgewerkte initiatieven zijn meteen inzetbaar, ook voor andere scholen en leveren ze snel resultaten. Ouders krijgen vaak brieven mee naar huis. Voor anderstalige ouders zijn deze soms moeilijk te begrijpen. Enkele brieven namen wij onder handen en schreven ze eenvoudiger. Het gebruik van pictogrammen en eenvoudige zinsconstructies zorgt meteen voor een meer toegankelijke brief. Om een veilige en uitnodigende omgeving te creëren, maakten we welkomstborden waar 'hallo' op staat in de thuistalen van de leerlingen. Tijdens de ochtenden en andere momenten dat ouders op school komen, kan er een cd met allerlei anderstalige liedjes worden afgespeeld. Op die manier ervaren de ouders dat alle culturen en talen welkom zijn op de school. Voor anderstalige kinderen en ouders ontworpen we een verteltas met verscheidene meertalige kinderboeken. Voor elk boek lijstten we enkele eenvoudige ideeën op, die ze bij het lezen van deze boekjes kunnen gebruiken. Leerkrachten kunnen tijdens een les talensensibilisering dus meteen aan de slag met deze tassen, maar de tas kan ook mee naar huis zodat de kinderen samen met hun ouders kunnen kennismaken met het Nederlands. Ook voor hen zitten er enkele mogelijke activiteiten bij.

Daarnaast bedachten we, op basis van een lezing van Lieve Lenaerts en een bezoek aan Studio Globo, een vorming naar de leerkrachten toe. Dit met als doel om hen te doen ervaren hoe het voor anderstalige ouders moet zijn om de taal niet machtig te zijn en toch verwacht te worden op allerlei evenementen die ze niet kennen. Na de uitvoering van deze vorming kwam er één duidelijke conclusie aan het licht: wij focussen ons nog te fel op de vanzelfsprekendheid van betrokkenheid op een school. Door de vorming, die ook weer meteen inzetbaar is voor andere scholen, stonden de leerkrachten stil bij hoe anderstalige ouders oudercontacten, schoolevenementen en andere verwachtingen ervaren.

Uit dit onderzoek concluderen wij dat er nog heel veel mogelijkheden zijn om ouders in het algemeen, maar dus ook anderstalige ouders meer te betrekken bij het schoolgebeuren. Bovendien moet het initiatief van zowel de ouders, als van de school komen.

Gezien het toenemende aantal anderstalige leerlingen op school, zal het een uitdaging blijven om deze ouders voldoende te ondersteunen. Om dit te kunnen realiseren moeten we ervan op de hoogte zijn op welke manieren dit het beste kan. Scholen moeten daarom voorbereid zijn. Wij zagen dit project dan ook als een uitdaging voor onszelf. Het was voor ons nog onbekend terrein, maar we zijn er ondertussen van overtuigd dat men met enkele kleine aanpassingen, heel wat kan bereiken en de betrokkenheid niet alleen bij de anderstalige ouders, maar bij ouders in het algemeen, kan verhogen. De ontwikkelde initiatieven zijn niet alleen inzetbaar op basisschool Delta. Mits kleine aanpassingen aan de specifieke schoolcontext, kunnen ook andere scholen er de vruchten van plukken.